

je govoril o skupnih zadevah vseh Slovencev, ki nas silijo, da združimo svoje moči na političnem in na gospodarskem polju. Tesnoprerna pokrajinska politika se mora umakniti skupnemu delu vsega slovenskega naroda. Zato pa vabi Štajerce, naj se tudi oni udeležujejo zborovanj na Kranjskem.

Sprejete so bile sledeče resolucije: 1. „Slov. katol. politično društvo“ soglasno sklene, da se sprejme kandidatura g. dr. Korošca iz Maribora in da se naj dela za njegovo izvolitev; 2. zahteva, da se po Slovenskem nastavlja v uradih slovenski, ne pa nam sovražni nemški uradniki; 3. želi, da se ustanovi slovenska kmetijska šola v Št. Juriju ob južni železnici, kar bi bilo posebno prikladno za okraj; 4. shod se izreče za splošno in enako volilno pravico; 5. pozivlje vse Slovence, da se združijo v svojem narodnem delu.

V odbor kat. političnega društva za kozjanski okraj so bili izvoljeni gg.: Marko Tomažič, dr. Jankovič, dr. Jančič, Avgust Preskar, Ernest Kos, Josip Tombah, Anton Ribar, Mihael Volavšek, Jakob Bovha. Predsedstvo se je konstituiralo: Predsednik: M. Tomažič, namestnik: dr. Jankovič, tajnik: dr. Jančič.

Politični ogled.

Jugoslovanska politika. Vaak narod v Avstriji hoče postati bolj samostalen — seveda pod habsburskim žezlom. Mažari želijo postati celo neodvisni, Poljaki hočejo svoje kraljestvo, Čehi tudi, Italijani svojo narodno samostalnost, Hrvati svoje kraljestvo, le Slovenci stojimo kakor neveden potnik in ne vemo kam. Zakaj nam voditelji slovenske politike tudi tukaj ne začrtajo jasnega programa? Mi Slovenci želimo seveda narodne samostalnosti, toda ne ob strani alpskih Nemcev, ampak ob strani svojih bratov, s katerimi smo vedno skupno živeli in umirali, ob strani Hrvatov. Jugoslovani v Avstriji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini moramo najti kmalu tudi tesnejšo politično vez, da bomo v državi tudi tako upoštevani, kakor si zaslužimo po svoji važni legi ob morju in na Balkanu.

Za splošno volilno pravico je sedaj nastalo gibanje med vsemi narodi naše Avstrije. Tudi slovenski narod se zavzema za to zahtevo. Splošna volilna pravica mu bo koristna, ker prideta potem slovanski in kmetijski živelj v državi do večje veljave. Sovražniki Slovanov in kmetov so zaradi tega vsi proti splošni volilni pravici, tako tudi slovenski li-

beralci, ki se vežejo na Kranjskem z Nemci. Zadnje nedeljo je bilo na Slovenskem več shodov, ki so se vsi izrekli za splošno volilno pravico, in sicer na Štajerskem v Kozjem, na Kranjskem pa v Ljubljani, Idriji in na Savi. Da bi bili liberalci premamili ljudstvo in prikrili svoje sovraštvo do ljudskih teženj, hočejo sedaj imeti namesto volilnega vprašanja na dnevnem redu brezversko šolo in razdržljivost zakonov. Pa ljudstvo ni več tako kratkovidno, da ne bi izprevidelo sovražnih spletk.

Ogrske zmede. Na Ogrskem bo, kakor se glasi, danes Fejervary zopet imenovan ministrskim predsednikom. Upeljati hoče splošno, toda neenako volilno pravico. Vsak državljan bo imel jeden volilni glas, kdor ima premoženje ali studije, pa dva glasa. Če je to res, bo pokazala bližnja prihodnost. Upati pa ni, da slovanski narodi na Ogrskem kaj pridobijo z novo volilno pravico. Gotovo bo tako prikrojena, da jim ne bo nič hasnila.

Rusija in Japonska. Mir je sedaj nepreklicno sklenjen, in Rusija je začela izpraznjevati Mandžurijo, kar bo trajalo šest tednov. Zdaj bo dobila Rusija priliko, da doma uredi svoje razmere, kjer so še vedno nemiri.

Srbsko vsenčilišče. Slovanski jug napreduje. Zadnje nedeljo, dne 15. t. mes. so otvorili v Belgradu srbsko vsenčilišče. Otvoril ga je kralj Peter sam. Pri otvoritvi so bili zastopani Čehi, Slovenci, Hrvati in Bolgari. Sedaj imamo že tri jugoslovanska vsenčilišča, srbsko v Belgradu in hrvaško v Zagrebu ter bolgarsko v Sofiji. Kdaj se jim pridruži slovensko v Ljubljani ali Trstu?

Dopisi.

Iz Terbegovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici. (Izjava.) Mi podpisani, novoizvoljeni odbor občine terbegovske, katoliško-narodni župani drugih občin jurijske fare in vsi drugi verni in narodni farani iz srea obžalujemo in strogo obsojamo nesramno in lažljivo pisarjenje ptujskega, za Lutra vnetega lista „Štajerca“ in njegove dopisnike z zakaženimi možgani, ki nedostojno in pamfletno grdi in sramotijo našega, za dobro vnetega g. župnika Kunce in g. kaplana Stuhca. Mi vemo dobro, zakaj ti odpadniki pišejo te sramotilne spise. Če mački na rep stopiš, zbreči; mi pa smo jim začeli slednji čas precej trdo na rep stopati. Tudi slaba vest jih grozno peče, zato pa jo hočejo s kričanjem v „Štajerca“ ugašati. Hočejo se prati v ptujski gnoj-

nici. Neumaeži! V gnojnici se te sirote še bolj omažejo. In kot take jih še lažje spoznamo in uprav vidimo, za kaj se pravzaprav tukaj gre. Oni ne gledajo ali je občinstvu dovoljno ali ne, oni hočejo biti še znanprej naši oblastniki. In vendar se še noben „bezirksobman“ ni tako tresel za svoj tron, kakor njihov prerok; noben župan tako brečal — seve na višje povelje — za stolec, kakor njihovi pristaši. Kaj si hočejo, če jih občinstvo več ne mara. Mi si izvolimo može, ki so iz naše narodne sredine in znani kot dobri katoličani, če se tudi tisti trinogi, ki nas hočejo po sili še nadalje krotiti, — na glavo postavijo; kajti le od dobrega kristijana smemo pričakovati, da bode vsestranski pravično delal.

Vi pa, g. župnik in g. kapelan, bodite uverjeni, da je peščica nezvestih nezatna — in še ti so brez vpliva — proti dobrim in zvestim faranom. Naj vas tolaži istina, da se sršeni v najslabjših sadnih letinah — lesnik ne lotijo. Dotične visoke sramotilce pa bomo ob priliki že še ponižali.

Vam, g. župnik, pa se prisrčno zahvaljujemo, in če bo potreba nanesla, zopet prosimo za prijazno pomoč zoper naše zahrbtne sovražnike, katere še hočemo ob priliki razkrinkati.

Te skromne vrstice naj služijo v obrambo naših čč. gospodov.

Za novoizvoljeni odbor občine terbegovske: Blaž Korošec, Andrej Kolbl, Franc Lasbajer, Jožef Zorman, Janez Janšovec, Anton Stuhec, Franc Vuk, Anton Kegl, Franc Kovačič, Lorenc Šijanec, Franc Slana, Janez Strah, obč. svet., Lovro Krajnc, Martin Horvat, Lovro Kocmot, Janez Košar, Tomaž Kvas, Jakob Samonja, Franc Košar, Anton Kolbl, Janez Golnar, Stuhec Jakob, Jakob Švare, Jožef Weisman, Jakob Kovačič, Franc Holc, Anton Stuhec, Lorenc Havser, Franc Horvat, Alojz Golnar, Heel Martin, Jernej Županec, obč. predst., Mihael Kolbl, Anton Slana, Jožef Kšela, Krajnc Franc, Franc Horvat, Jakob Košar, Jožef Senčar, J. Čagran, župan, Alojz Hanžel, Anton Roškar, Janko Postružnik, Anton Janšovec, Juri Brumen, župan, Janez Korošec, Jernej Košar, obč. svet., Martin Janšovec, Franc Šijanec, Jožef Farkaš, Alojz Repič, obč. svet., Franc Tišler, Andrej Kozar, Janez Potočnik, Jakob Šilec, Anton Senčar, Franc Šafarič, Andrej Borko, župan, Alojz Potočnik, Franc Štelcar.

Vojnik. (Naše razmere.) Kdor je bral zadnje dni neresnične dopise iz Vojnika v nemški „Vahtarci“, „Tagblattu“ in ptujskem „Štajercu“, si je moral takoj misliti: odkod vendar to upitje? Če bi bilo vse to res, potem bi bilo treba tiste kar obesiti, ki so to zakrivali. Pri nas, kjer se to godi, se

klad za nebesa zaslužil. Njega ne bi smeli objokavati, temveč bi ga morali zavidati.

Večno resnične ostanejo besede božje, ki se glasijo: „Dragocena je pred obličjem božjim smrt njegovih svetnikov.“ To je za nas danes edina tolažba; kajti, da v le-tej krsti počiva pobožno srce, ki je vedno hrepenelo po čednosti svetnikov božjih, dobro vemo vsi, prepričani smo tudi, da mu zato plačilo ne bo izostalo.

Gospod bo odrešil duše svojih služabnikov; ne bodo pogubljeni tisti, ki v njega zaupajo.“ Tako je obljubil Bog sam, On, ki ostane zvest svojim obljubam.

Blagor mrtvim, ki v Gospodu zaspijo, sv. Duha jim pravi, da naj počivajo od svojih trudov, kajti njihova dela jim sledijo.“

Čudno lepo obljubo je dal svojim učencem Izveličar, ko jim je slovesno rekel: „Kdor bode mene pred ljudmi spoznal, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.“ Mili Jezus! Rajni gospod dekan Te je vedno rad, z neizmernim veseljem in s plamtečim navdušenjem spoznal. Tvojo čast je vedno in povsod širil, seme Tvojih svetih nauk je sejal, kamorkoli je prišel v službo —

daj mu torej milostljivo uživati rajski sad Svoje obljube!

Kdo bi dvomil, da bo pokojni g. dekan Žičkar to dosegel! Vsaj si Ti, o Odrešenik! svojemu Očetu nebeskemu sam izrazil željo z besedami: „Hočem, Oče, da kjer sem Jaz, naj bode tudi moj služabnik.“ Tvoja želja je pa Tvoja volja, in Tvoja volja je mogočna, kar sklene, tudi doseže, kar namerava, se gotovo uresniči!

Ta zavest nam je danes edina tolažba; ona nam edina nekoliko pomiri trepetajoče srce in obriše jokajoče oči. V le-tej tolažbi se poslovimo od rajnega g. dekana!

Oj z Bogom! recite jim vi, Videmčani, vi, ki ste jim bili v dušno pastirstvo izročeni. Vas so pred vsemi ljubili, za vas so, kakor dober oče, pred vsemi skrbeli. Vas vse so ljubili, kakor ste bili vsi njihovi dušni otroci. Nikogar niso sovražili, nikogar! Zato naj družni skupna ljubezen sedaj vse Videmčane pred njihovo trugo in v skupni ljubezni vzemite od svojega dušnega pastirja slovo — oj z Bogom! Zraven nikar ne pozabite, zvesti ostati prelepim božjim naukom, katere so vam rajni g. dekan oznanjevali, hodite po poti čednosti in pravičnosti, katero so vam kazali. To je njihova zadnja prošnja do vas, zadnji očetovski opomin, ki doni in bode vedno donel iz groba vašega rajnega dekana. Ohranite jim nadalje

hvaležen in priazen spomin! Po dekanu Žičkarju je postal Videm znan po vsej Avstriji; mož, ki je proslavil svoje župljane, zaslužil, da se mu postavi spomin v sren vseh hvaležnih nekdanjih župljanov!

Oj z Bogom, nepozabljivi dekan! recite vi, preblagorodni gospodje državni in deželni poslanci. V njem izgubite preblagega tovariša, neutrudljivega pomočnika, vrlega in hrabrega sobojevnika v pravičnem boju za narodni blagor. Kaj ne, bil je značajan mož, nesebičen, požrtvovalen do skrajnosti. Takih mož nam je treba v sedanjih viharjih časih. Velika škoda torej, da je vaši pogumni in zaslužni četi za vselej odvzet tako odlični ud!

Oj z Bogom, g. dekan! recite vi, njegovi prijatelji in častilci, ki ste prihiteli od blizu in daleč k njegovemu pogrebu. Kjerkoli je nekdan služil, povsod si je pridobil ljubezen in spoštovanje; trajen spomin bo venčal njegovo ime, ko bo že zdavnej ozelenel njegov grob. Vaša udeležba pri pogrebu je ganljivo znamenje občnega priznanja, s katerim počastite in slavite delovanje rajnega dekana, ona je svitel odsod goreče ljubezni med vami in med pokojnikom. Hvala vam za to; spominjajte se ga še v poznih časih s hvaležnim srcem!

Najtežje slovo od premilega dekana Žičkarja bomo pa vzeli mi, duhovniki. Duhovni

vsakdo smeje in vprašuje: kako je to, da mi Vojničani o tem ničesar ne vemo? Če biša gori, bodo gotovo domači o tem vedeli. Jasno se vidi, kaj hočejo ti ljudje. Zaletavajo se zdaj v g. župnika, zdaj v g. zdravnika dr. Žižeka, zdaj v kaplane. Sumniči se vse navskriž, dokaže se pa ničesar ne. Stvari, ki so vse do pičice neresnične, se nam še posebno čudno vidijo, če povemo, kdo to piše. Nemško „Vabtarco“ zalaga z neresničnimi dopisi tukajšni oskrbnik v hiralnici. On je protestant, odpadnik od katoliške cerkve. Zato je umevno, da napada župnika, kaplana, nič mu ni všeč v cerkvi, na pokopališču tudi ne...

Tu se vidi, kam pes tace moli. On hoče nastavljanje in odstavljanje župnike in kaplane. Izdal je povelje: kaplan mora stran, prej ne bo miru! Kako lepo — odpadnik zapoveduje, kdo sme biti pri nas in kedo ne! Da bi namignil kaj hoče, začenja z zadnjo vizitacijo in birmovanjem. Pravi, škofa nismo sprejeli! Čudno, da še le zdaj pride s tem. Vsakdo, kdor je bil zraven, je videl, da je verno katoliško ljudstvo Prevzvišenega ljubeznjivo in navdušeno sprejelo. Da odpadnik, ki sovraži cerkev, ne sprejema škofov, je umljivo. Zakaj niste takrat pisali, da ni bilo sprejema? Kaj ne da, neresnica bi takrat ne imela uspeha, in vsakdo bi se bil smejal, kdor bi bil takrat rekel: ni bilo sprejema, ker ni bilo odpadnikov zraven. Da se ni udeležil občinski zastop, za to je skrbel oskrbnik v hiralnici. S to neresnico ste pri kraju.

Napada tudi našega občesposlovnega g. zdravnika. Ali misli, da mu bo pri deželnem odboru škodoval? Imenuje ga hujskača. Dokažite vendar, kar vam ni prav! Ni kmalu tako vestnega, za svoj poklic vnetega človeka, kakor je gosp. dr. Žižek. Ljudstvo to dobro ve, zato je vedno na potu okrog bolnikov. V hiralnici je vedno ob določeni uri. Kaj torej hočete? Ali mislite na ta način dobiti kaknega nemškega zdravnika sem v Vojnik? To je popolnoma nemogoče. Tu je razven par narodnih izdajic vse slovensko in ljudstvo bi se z nemškim zdravnikom ne moglo razumeti. S tem ne bote ničesar opravili!

Oskrbnik v hiralnici ne more živeti s Slovenci v miru. Saj ga ni Slovenca, s katerim bi se že ne bil prepiral. Ta človek, ki je nastavljen od dežele, ki ga plačuje, pogosto ni doma. Po cele noči je v Celju. Tako je umevno, da so se bolniki pritožili. Nekdo je nabiral podpise med njimi, da bi se bili pritožili na deželni odbor. Dotični je pa kmalu nato odšel po svetu. Ali res ni nobenega nadzorstva, ki bi posvetilo v te razmere?

sobratje! mi bomo g. Žičkarja najbolj pogrešali. Nam je njegova smrt prizadejala najhujšo bolečino. Ah, izgubili smo tako dobrega duhovnika, tako vnetega, pobožnega, vzglednega sotrudnika! Izgubili smo ga v sedanjih, tako težavnih in resnih časih, ko je tako silno veliko dela v vinogradu Gospodovem, delavcev pa je primeroma tako malo! V naših vrstah je njegova izguba zelo občutljiva, v nekaterem oziru naravnost nenadomestljiva. Kako veliko smo, žalibog! z g. Žičkarjem izgubili, kaže najjasnejše izjava, katero imam čast sedaj tukaj v pričo vse videmske dekanije in v pričo mnogobrojnih zastopnikov iz cele škofije v imenu Njegove prevzvišenosti, premilostlj. kneza in škofa Mihaela podati: Njegova prevzvišenost globoko obžaluje smrt odličnega duhovnika, skrbnega župnika in zvestega svojega dekana g. Žičkarja. Kdo izmed nas, kdo izmed vseh duhovnikov naše vladikovine se ne bi pridružil temu srčnemu sožalju! Kdo izmed nas ne bo objokoval prebitke izgube in s solzami v očeh rekel: Nepozabljivi sobrat, oj z Bogom! Upamo, da kakor si nam bil tu na zemlji ljubezniv tovariš, nam boš v večnosti mil priprošnik pred prestolom božjega Sodnika. Le-to upanje bode nam vsem blažilo spomin na tebe, — upanje, da se nekaj vidimo v srečni večnosti! Amen.

Ali je oskrbnik res sam vrhovni glavni nad zavodom, ki ga plačuje dežela, v katerem bi morali imeti onemogli in bolni pomoč in zavetje, pa imajo vsled samovoljnosti jedne osebe dosti žalosti? Sploh se vidi, da skrbi ta oskrbnik pred vsem za narodnostni nemir v našem Vojniku. Takih ljudi ne maramo! Ne stojimo na stališču, da bi z lažjo koga proč spravili, zahtevamo pa, da so uradniki, če so že med nami, dostojni proti nam. Nikakor pa ne moremo trpeti, da bi nas taki ljudje, ki od nas živijo, žalili. Odpadniki nimajo ničesar zapovedovati kaplanom, najmanj pa izdajati povelja, da morajo stran. Vojnik je sicer na glasu, da so mu razni neprijatelji ljudstva blatili in obrekovali kaplane, toda mislimo, da tako daleč nismo prišli, da bi odpadniki katoličanom zapovedovali. Toliko v pojasnilo!

Brežice. (Interpelacija poslanca dr. Ploj-a in sodrugov na njega ekselencu ministra notranjih zadev v zadevi mestne policije v Brežicah.) „Mestna občina Brežice je postavno ji pristojno skrb za varnost osebe in imetja položila v roke ljudij, ki so zato najmanj sposobni; ako se pregleda kazenske liste o varnostnih organih mesta Brežice, obide človeka čut strahu in začudenja ob enem, kajti skrb za varnost osebe in imetja se je zaupala ljudem, ki imajo na čelu pečat vsakovrstnih prestopkov, da celohudodelstva zoper varnost osebe, lastnine in celo države:

Kaznovani so bili:

1. mestni tajnik in šef policije Karol Schallon od c. kr. okrajnega sodišča v Celju U 1165/00 radi prestopka zoper varnost časti po § 496 k. z. in prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na globo 30 K (v tem aktu se zrcali vsa razdivjana nacionalna nestrpnost tega človeka, ki naj bi bil čuvar zakona);

2. mestni stražnik Karl Žerjav (ki se zlasti odlikuje, z razsodbami c. kr. okrajnega sodišča v Brežicah dne 29. maja 1891, št. 1158, akt. št. 164, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na 3 dni zapor, poostrenega z enim postom, dne 23. novembra 1886, št. 4042, akt. št. 645, radi prestopka tatvine in goljufije po § 460 k. z. na 5 dni zapor, poostrenega z enim postom, dne 30. oktobra 1891, št. 2708, akt. št. 402, radi prestopkov lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. in hudobnega poškodovanja tuje lastnine po § 468 k. z. na 8 dni zapor, poostrenega z dvema postoma, dne 10. decembra 1894, št. 661, akt. št. 400, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 412, kot pretepač iz navade na en teden zapor, poostrenega z enim postom, dne 26. junija 1896, št. 1890, akt. št. 201, radi prestopkov zoper varnost časti po § 491, 490 k. z. na 5 dni zapor, dne 14. septembra 1896, št. 2973, akt. št. 330, radi prestopka zoper telesno varnost po § 431 k. z. na 3 tedne zapor, poostrenega s tremi posti, dne 25. januarja 1901, U 17/1, radi prestopka lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. na 3 dni zapor, poostrenega z enim postom in z razsodbo c. kr. okrajnega sodišča v Celju od 30. junija 1892, št. 9542, radi zločina težke telesne poškodbe po § 155 k. z. na 5 mesecev ječe;

3. mestni stražnik Anton Narat z razsodbami c. kr. okrajnega sodišča v Brežicah dne 13. marca 1888, št. 736, akt. št. 82, radi ponarejanja denarja po §§ 118, 237, 269 in 270 k. z. na 3 tedne zapor, poostrenega z tremi posti, dne 30. septembra 1895, št. 2471, akt. št. 313, radi prestopkov lahke telesne poškodbe po § 411 k. z. in hudobne poškodbe tuje lastnine po § 468 k. z. na 10 dni zapor, poostrenega z dvema postoma, dne 14. septembra 1894, št. 2973, akt. št. 330, radi prestopka zoper telesno varnost po § 431 k. z. na 14 dni zapor, poostrenega z dvema postoma.

Vrh tega so se zoper navedene vršile že neštevilne kazenske preiskave, ki so iz raznih razlogov imele negativen uspeh. Da tudi čast brežičkih meščanov ne puste v miru, priča to,

da tekó sedaj pri c. kr. okrajni sodnji v Brežicah zoper mestnega tajnika Schallon tri kazenske zadeve radi prestopkov zoper varnost časti, zoper stražnika Narat pa dve kazenski zadevi radi prestopka zoper varnost časti in obadva sta še v preiskavi radi prestopka utesnjevanja osebne prostosti po § 6 zakona od 27. oktobra 1862, drž. zak. št. 78, U 441/5.

Meščani brežički so se že opetovano pritožili na politične oblasti vsled tega, da se v zasmeh zakonu, osebi, imetju, časti meščanov in celo državi nevarne ljudi trpi kot zaščitnike javnega miru in reda v Brežicah.

Visoko c. kr. namestništvo v Gradcu je sicer ukazalo c. kr. okrajnemu glavarstvu v Brežicah, da odpravi te kriče razmere, a dotični akt menda neresen v arhivu leži.

Stavimo vprašanje:

„Ali hoče njegova ekselencu minister za notranje zadeve nemudoma potrebno ukreniti, da mestna občina Brežice krajevno policijo odvzame dosedanjim organom, in jo izroči osebam, ki bodo res vredni čuvaji zakona?“

Dunaj, dne 3. oktobra 1905.

Dr. Ploj in tovariši.

Trbovlje — Videm. Na dopis iz Vidma v Trbovlje moram spregovoriti nekaj stavkov. Z besedami: „posestnik jako obsežnega posestva in jako obsežnih travnikov“ me menda misli g. dopisnik malo smešiti. To veselje mi jaz iz srca privoščim. Naj se le radi tega raduje, ako mu drago. G. dopisnik pravi, da sem Župevcu „opetovano“ skazal zaupanje. Jaz pa trdim, da se je to pregrešno zaupanje zgodilo dvakrat, namreč o licitaciji sena meseca junija in pa otave meseca septembra. G. dopisnik me vpraša, če sem videl kedaj Župevca v cerkvi. Jaz trdim, da sem ga videl v cerkvi, ko sem bival še na Vidmu. Čez duhovnike govoriti ga nisem slišal. Ob času, ko sem mu izročil pismo iz Trbovelj licitacije trave, nisem nikdar vedel, da je on Štajercijanec. Vedelo se je, da je vodil prvo licitacijo Župevcu, vedelo se je, da bo vodil tudi drugo on, pa čeravno je preteklo med tem časom več kakor 3 mesece, vendar nisem iz Vidma dobil od nobenega ne črke, s katero bi me kdo opozoril, naj ne puščam licitacije Župevcu. Zakaj niste storili, g. dopisnik, Vi tega? Gotovo Vam je bilo vse znano, saj pravite v dopisu, da ste iz Vidma. Ali ste javno preklicanje preslišali? Res je, da sem dobil pismo od rajnega g. dekana Žičkarja, pisano dne 5. septembra, torej še le 3 mesece po prvi in cele 3 tedne po drugi licitaciji. Pismo še imam shranjeno. V tem pismu mi gospod naznani, da je bil pri njem mož, katerega ime danes ne bom imenoval, ki se je bojda hudoval, zakaj sem licitacijo prepustil Župevcu. Jaz pa pravim, zakaj mi dotični mož ni pisal sam naravnost in sicer že poprej, predno se je licitacija pričela? Po dokončanem delu koga zbadati, je pač nespamet. Mnenje enega moža pač ne morete g. dopisnik imenovati „občno mnenje“. Da bi mi Videmčani kaj „v obraz“ povedali, se g. dopisnik jako motite. Jaz jih bolj poznam kakor Vi. Mogoče, da se upa kdo za hrbotom ohirati, kakor se je že zgodilo, ali pa napadati brez podpisa — tudi Vi se ne upate podpisati — pa kadar se gre za resnico „v obraz“ povedati, tedaj tudi Vaši junaki zgube srce. Vi pravite, da Vam ni za osebo. Če bi Vam bilo kaj za mene, bi me bili opozorili prijateljsko, tako pa ste me v časopisu hoteli označiti kot prijatelja Štajercijancev. Vem tudi dobro, kedaj sva si prišla navskriž, a to ni moja kriyda, ampak Vaša. Ali Vam, g. dopisnik, morda ni malo všlo, ko ste zapisali besede: „Ali se Vas ni na to opozorilo in sicer od jako merodajne strani?“ Kako vi to veste, da mi je g. dekan pisal, kakor sem že omenil 5. septembra, a žalibog že prepozno. V enem stavku pišete o Videmčanih in tudi pravite: „kar je eden izmed njih pisal“. Na to pa Vam odgovorim: Od raj. gospoda dekana sem dobil 22. septembra dopisnico, na kateri se dobesedno glasi: „da se ne bote motili radi današnjega dopisa v „Slov. Gosp.“ iz Vidma, Vam naznanjam, da ni pisan v naši župnji. Me je

osupnila ta korespondenca." Komu naj tedaj verjamem, ali rajnemu gospodu ali Vam? Če vam drago, premišljajte o tem sami. Sicer pa tudi danes izjavim, da se s človekom, ki se ne upa podpisati, nikakor več pulil ne bom. Če imata z Župevcem osebno nasprotstvo, se obrnite na njega. Z Bogom. — Jos. Šribar, I. kaplan v Trbovljah in posestnik Rese na Vidmu.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod v šmarnskem okraju. Še enkrat opozarjamo na volilni shod v Zibiki, ki se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10. dopoldne v stari šoli. Govorila bosta: državni in deželni poslanec dr. Ploj in deželni poslanec dr. Hrašovec. Volilci, pridite!

Političen shod na Činžatu bo v nedeljo, dne 22. t. m. v gostilni g. Brezonelija. Začetek bo ob 4. popoldne. Govorili bodo: državni in deželni poslanec Robič, dr. Korošec in dr. Dimnik. Narodna dravska dolina, pridi na Činžat!

Osebnosti. G. Ivan Košan, c. kr. profesor na gimnaziji v Mariboru, je pomaknjen v VII. činovni razred.

Odlikovan rojak. Naš slavnoznani rojak, prof. Anton Bezenšek na gimnaziji v Plovdivu, je povišan in imenovan za profesorja na I. državni gimnaziji v Zofiji. Čestitamo!

Poroke. Dne 23. t. m. se bo poročil g. Franc Auernik, nadučitelj pri Sv. Florijanu, z gđ. Mili Kolterer iz Rogatca. — Isti dan se vrši poroka g. Vekoslava Ašič, deželnega uradnika v Ormožu, z gđ. Lavoslavovo Eibenšteiner iz Zagorja ob Savi. — Pri Mali Nedelji se je poročil dne 11. t. m. g. Vekoslav Spindler, urednik "Domovine" z gđ. Mat. Gregorič. Vsem: Bilo srečno!

Mariborske novice. V petek, dne 13. t. m. je ušel konj iz hleva dr. Mallija. Zdirjal je v park pred nemško posojilnico, kjer so ga precej časa lovili, predno so ga ujeli. Ker se je tisti čas končala šola in je bilo mnogo otrok na trgu, je velika sreča, da ni prišel noben otrok pod kopite zdivjanega konja. — Dne 14. t. m. okoli 9. ure dopoldan se je razletela v drožeriji Wolfa v Gosposkih ulicah triliterska steklenica špirita, ki se je vnel. Ogenj se je bliskoma poprijel tudi drugih gorljivih reči, katerega so komaj domači pogasili. Škode je okoli 200 kron. — Vinotrčci so te dni puščali sode kar na ulici pred hišami, kjer so imeli spravljeno vino. To priliklo je porabil sodarski pomočnik Osser iz Dunaja in je ukradel pet takih vinskih sodov, katere je prodal za 52 kron. Denar je potem zapravil v družbi brezposelne Marije Feigl iz Sv. Jurija ob Pesnici, ki mu je pomagala pri tatvini. Oba sta že zaprta! — Na neki klopi v Schmidererjevem drevoredu se je ustrelil v soboto, dne 14. t. m. okoli 10. ure zvečer lesotržec Alojzij Jurčič iz Jelovca, okraj Slovenjgradec. Mož se je tako dobro zadela v srce, da je bil takoj mrtev. Kaj ga je gnalo v smrt, se ne ve, mogoče da bolezen, ker je bil tuberkulozen. Samomorilec je bil "Štajerčev" pristaš. — V gostilni "Seewirt", kjer je bil minolo nedeljo, dne 15. t. m. ples, so se zopet topli, kakor je že navada pri takih prilikah. Domobranec Fuks in rekrut Ceiler sta dobila take rane, da so ju morali odpeljati v bolnišnico. Prišla orožnika sta na to prepovedala ples. —

Urni navešek. Tolar se je našel na shodu Slov. kršč. socialne zveze dne 4. sept. v Mariboru. Kdor ga je izgubil, naj ga opiše in se oglasi v našem uredništvu.

Sijajna zmaga slovenskih kmetov. Pri volitvi za lenarški okrajni zastop

iz skupine veleposestnikov v pondeljek dne 16. oktobra so bili izvoljeni sledeči kandidati narodne stranke: Križan Anton, župan v Ledinu s 73 glasovi, Breznik Fr., veleposestnik pri Sv. Lenartu 71, Wella Fr., veleposestnik v Žiteah in dosednji mnogozaslužni okrajni načelnik 74, Krajnc Fr., veleposestnik, gostilničar in poštar pri Sv. Juriju v Slov. gor. 71, Šiško Anton, posestnik v Trotkovi 73, Kronvogel Vinko, župan v Gočovi 74, Tušak Jožef, trgovec in župan v Cerkevniku 70, Vogrin Anton, veleposestnik v Spodnjem Porčiču 73. — Kandidati nemške stranke lenarških in trojiških tržanov in prijateljev ptujskega "Štajerca" so sijajno pogoreli. Dobili so: Alt Ig., krčmar v Cerkevniku (Sv. Anton) 31 glasov, Čuček Janez, veleposestnik v Oseku 35, Ploj Fr., veleposestnik v Gornjem Porčiču 33, Mesarec Peter, veleposestnik pri Sv. Juriju 20, Kosar Dom., velep. in župan v Gasteraju 32, Rojs Janez, veleposestnik v Partinju 32, Kurnik Vinc., veleposestnik v Šetarovi 32, Markuš Janez, mesar pri Sv. Barbari 32, razven teh še Zadravec Tomaž, veleposestnik v Trotkovi 9 glasov. — Od 125 upravičenih veleposestnikov — volilcev so štirje umrli, od 121 pa se jih je volitve udeležilo 106, izostalo jih je le 17.

Nasprotni agitatorji pri lenarški volitvi si privoščimo prihodnjič. Pokazali jih bomo bralcem v vsej njihovi veliki revščini in onemoglosti. He, bratci: trojiški Schütz, Markuš, Štandekar in tovarishi, pa ne, da bi kje od jeze popokali! Da ste nam zdravi!

Velikansko veselje in navdušenje je zavladalo zadnji pondeljek med narodnimi volilci pri Sv. Lenartu, ko se je izvedelo, s kako ogromno večino so izvoljeni narodni kandidati. Nasprotniki so prišli z velikim upanjem na zmago na volišče. Na vse kraje so razglasili vest: 58 glasov imamo gotovih na naši strani! In kako so se strašno vrezali! Zato pa slava in zahvala vsem zavednim našim volilcem, ki so se držali tako junaško kljub silnemu nasprotnemu pritisku! Slava našim junaškim agitatorjem!

V St. Lenartu v Slov. gor. je umrl notar Franc Toplak. Mož je vedno deloval proti našemu narodu. N. v m. p.!

Pri Sv. Andražu v Slov. gor. je umrla gospa Jera Čeh, rojena Čuček, soproga nadučitelja g. Jos. Čeh pri Sv. Jerneju. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij v Slov. gor. Cesta iz St. Lenarta na Sv. Jakob bo kmalo dogotovljena. Tudi ista iz Maribora se pridno dela. Tako bomo imeli lepe ceste, ki nas bodo vezale z ostalim svetom in bomo naše pridelke lažje spravljali v denar. Z letošnjo bratvijo smo, hvala Bogu, prav zadovoljni. Mošt ima povprečno 16—18 stopinj. Tudi kupci se že pridno oglašajo. Vse je zadovoljno! Tudi jaz sem zadovoljen in se lepo zahvaljujem vinogradnikom iz Partinja in St. Jurija ter jim želim, da bi bili vsako leto tako zadovoljni s svojimi goricami. — Vinogradniški čuvaj.

Kako nesramno pišejo nemški listi o slovenskih kmetih. O priliki pogreba nekega slovenskega hlapca v Savinski dolini zasramuje celjska vahtarca na najpodlejši način slovenske kmete ter piše, da je pri slovenskem kmečkem prebivalstvu sočutje nekaj redkega, da je družabnost, medsebojna ljubezen starišev, bratov in sester pri slovenskih kmetih jako slabo razvita. Dalje pravi ta umazani list, da slovenski kmetje s svojimi posli ne postopajo kakor s prijatelji, ampak kakor z živino, katera se, kadar ni več za rabo, odvrže kakor izžemana limona. Tako nesramno piše o slovenskih kmetih nemški list, ki je glasilo nemških in nemškutarskih celjskih trgovcev, kateri bi morali poginiti, da jim slovenski kmet ne prinaša svojih težko prisluženih grošev. Zapomnite si to dobro, slovenski kmetje, da bote znanprej vedeli, kako veliki prijatelji slovenskega kmeta so celjski nemškutarji.

Več slovenskih sodnikov! Nemškutarski osel, znani ptujski "Štajerc", riga zopet prav po oslovsko v svojem zadnjem umazanem

lističu. Najprvo mu ni prav, da zahtevamo mi Slovenci za naš narod slovenskih sodnikov, "Mi", pravi hinavski "Štajerc", "ne zahtevamo ne slovenskih, ne nemških sodnikov, ampak cesarsko-kraljevske sodnike." No, zakaj pa potem Nemci zahtevajo povsod zase samo nemške sodnike? Ali ste že slišali kedaj, da bi imeli Nemci kje slovenskega sodnika, pač na so naši sodniki n. pr. v Ptuj, Mariboru, Celju, Ljutomeru, Rogatcu i. t. d. večinoma Nemci. Tako nimamo v Ptuj med osmimi sodniki oziroma pristavi niti jednega Slovenca, da si je celi okraj popolnoma slovenski. Ko je pa bil pred nekaj leti za Maribor imenovan slovenski pristav, zagnali se Nemci huronski krik in vik proti njemu. Po mnenju neumnega "Štajerca", ki niti ne ve, da naš vrli poslanec dr. Ploj ni sodnik, morali bi torej samo mi Slovenci biti taki tepci, da bi se zadovoljili z nemškimi sodniki, katerih niti ne razumemo. Ako zahtevajo Nemci za nemške okraje nemške sodnike, imamo gotovo tudi mi pravico zahtevati za slovenske okraje slovenske sodnike!

Tako je prav! Nemškutarski butelj "Štajerc" bljuje ogenj in žveplo na vrle Središčane, ker je tamošnji občinski odbor sklenil, da ne bode več sprejemal nemških dopisov. "Štajerc" pravi, da je ta sklep nesramna hujskarija proti Nemcem. Ko so pa nemška mesta Maribor, Ptuj, Celje itd. sklenila, da ne sprejemajo slovenskih dopisov, takrat seveda to ni bila hujskarija proti Slovincem! In ko je v Mariboru mestni občinski odbor zabranil pri trgovinah slovenske napise, kakor hočejo sedaj to tudi v Ptuj storiti, to seveda tudi ni bila hujskarija proti Slovincem! Le kadar se Slovenci potegnajo za svoje pravice, je to pri nemškutarskem "Štajercu" hujskarija proti Nemcem, dočim seveda "Štajerc" nesramne nemške hujskarije proti Slovincem odobrava. Ako "Štajerc" svetuje Središčanom, da naj tudi "nemških" grošev ne sprejemajo, potem tudi mi lahko nemškim trgovcem v Mariboru, Ptuj, Celju itd. svetujemo, da naj ne sprejemajo slovenskih grošev. In kaj bi pa počeli nemški trgovci v spodnještajerskih mestih in trgih brez slovenskih grošev? Torej "Štajerc", le jeziki za zobe, ker tvoje hinavstvo prav dobro poznamo.

"Štajerčevi" pristaši — ubijalci. Viničar Nerat iz Podvinskega sprl se je z nekim Krnežom in Rožičkom, katera sta napadla Nerata s sekuro. Nerat je pobegnil na dilje ter od tam vstrelil na Rožička in Krneža. Krneža je bil smrtno zadet. Kakor smo izvedeli, so bili vsi trije "Štajerčevi" pristaši z dušo in telesom. Ustreljeni Krneža bil je po makolski in sosednih župnijah znan kramarček: klošnjo in "Štajerca" v rokah, tako so ga ljudje videli mnogokrat. Pogostoma je v Makolah na javnem trgu svojega "Štajerca" vihtel po zraku ter ga ljudem kazal in navdušeno razlagal. No kaj pa porečeš k temu — prismojeni "Štajerc".

Brno, popolnoma nemško mesto! Tako trdi namreč neumni ptujski "Štajerc". Kako je pa potem vendar bilo mogoče, da so morali pri zadnjih izgredivih v Brnu Nemci pred Čehi bežati? Brno je ravno tako popolnoma nemško mesto, kakor n. pr. Ptuj, kjer ni niti deset pravih Nemcev.

Na Pragarskem je minolo nedeljo, dne 15. t. m. umrla žena posestnika Jakoba Potočnik, Marija Potočnik, po dolgi, mučni bolezni. — Tukaj že lovijo slovenske otroke za enorazredno nemško šolo. Kaj se bo le otrok naučil na enorazredni šoli? Saj imate povsod v okolici večrazredne šole, kjer se bodo otroci gotovo več naučili. Tudi slovenski stariši ne bodo tako zabiti, da bi pošiljali otroke v popoluoma nemško šolo!

V Bišu smo imeli dne 5. t. mes. velik požar, ki je upepelil gospodarsko poslopje Fr. Satlerja. Pri tem sta tudi zgorela dva vola. V hlevu je spal 32letni sin posestnika, ki je dobil tako hude opekline, da so ga morali peljati v bolnišnico v Ptuj.

Iz Gornje Radgone. Tatovi so vlomili v torek, dne 10. t. m. zvečer v hišo gospoda